

ខ្លឹមសារសង្ខេប

សេចក្តីសម្រេចលើវិធានដំណាក់កាលទី១ របស់ អវតក

១. ក្នុងដំណើរការក្តី ភាគីនីមួយៗសំអាងលើច្បាប់ ដែលនឹងត្រូវសុំឲ្យចៅក្រមសម្រេច ឲ្យប្រយោជន៍មកខ្លួន។ លោក **នួន ជា** បានអះអាងថា ច្បាប់ ស្តីពី អវតក ត្រូវបានអនុម័តដោយសភា ហើយមានតែសភាទេ ត្រូវអនុម័តវិធានផ្ទៃក្នុង នៃ អវតក។ ការណ៍ដែល អង្គជំនុំជម្រះទាំងអស់រួមគ្នា (ECCC Plenary Meeting) អនុម័តវិធានផ្ទៃក្នុង វាជាការងារហួសសមត្ថកិច្ច (Ultra Vire) អាស្រ័យហេតុនេះ វិធានផ្ទៃក្នុងត្រូវគ្មានសុពលភាព (void) (កថាខ័ណ្ឌ ទី ៣)។

២. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (សាលាដំបូង) អះអាងតបថា គ្មានច្បាប់ឬបទប្បញ្ញត្តិ នៃ អវតក ដែលហាមឃាត់ ការអនុម័តវិធានផ្ទៃក្នុងដូចនេះទេ។ តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិដទៃទៀត ក៏អនុវត្តស្រដៀងនេះដែរ (កថាខ័ណ្ឌ ទី៧)។ សាលាដំបូង បានដកស្រង់ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដើម្បីគាំទ្រការអះអាងនេះ ដែលមានសេចក្តីថា៖

"វិធានផ្ទៃក្នុង...បង្កើតជាប្រព័ន្ធច្បាប់នីតិវិធីមួយដោយខ្លួនឯង.....វិធានផ្ទៃក្នុងនេះមិនផ្ទុយនឹងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ...ដូចនេះ វិធានផ្ទៃក្នុងជាលិខិតុបករណ៍ចំបង ដែលយើងគួរនឹងយកមកពិនិត្យ ក្នុងការកំណត់នីតិវិធីនៅចំពោះមុខ អវតក ក្នុងករណីមានភាពខុសគ្នារវាងនីតិវិធីនៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា"។¹

កំណត់សំគាល់៖ ក. ញត្តិនេះ ធ្វើឡើងដោយ លោក **នួន ជា** ក្នុងដំណើរត្រៀមសវនាការ ដែលក្នុងអំឡុងពេលនេះ ជនជាប់ចោទអាចលើកបញ្ហាមួយចំនួនស្នើសុំឲ្យចៅក្រមវិនិច្ឆ័យសម្រេច។ **នួន ជា** ស្នើសុំឲ្យ មោឃភាពតាមវិធានផ្ទៃក្នុងវិធានទី ៨៩(១.គ) (Preliminary Objection)។ តាមខ្លឹមសារវិធាននេះ ការសុំមោឃភាពនីតិវិធីណាមួយ (nullity of procedural acts) សំដៅលើកិច្ចក្រោយពីមានការបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ (indictment) ។ វិធានផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានអនុម័តក្នុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ មុនដីកា

¹ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក **នួន ជា** ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធពាក្យសុំមោឃភាព (សាធារណៈ) ឯកសារ D55/1/8 ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០០៨ កថាខ័ណ្ឌ ១៤។

បញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ។ ក្នុងន័យនេះ សាលាដំបូង ចង់មានន័យថា ញត្តិនេះធ្វើខុសពេលវេលា ហួសវិសាលភាពនៃវិធានពាក់ព័ន្ធ ដូចនេះបដិសេធមិនពិនិត្យសំណើនេះ (កថាខ័ណ្ឌទី ៥)។ ខ. ខ្លឹមសារដកស្រង់ (quotation) បង្ហាញថា វិធានផ្ទៃក្នុងជាវិធានពិសេស (*lex specialis*) ដែលត្រូវអនុវត្តនាពេលមានភាពខុសគ្នារវាងវា និងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា។ ទ្រឹស្តីវិធានពិសេសនេះ សម្រាប់ជួយក្នុងការបកស្រាយច្បាប់ ដោះស្រាយនូវភាពមិនស៊ីសង្វាក់គ្នារវាងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗ។

ECCC Trial Chamber, Case 002, Decision on NUON Chea 's Preliminary Objection Alleging the Unconstitutional Character of the ECCC Internal Rules, E51/14, 8 August 2011 (Public)